

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

The American Yugoslav Printing & Publishing Co.

6231 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312

Issued Every Day

Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:

(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year — (Za eno leto) \$10.00

For Six Months — (Za šest mesecov) 6.00

For Three Months — (Za tri meseca) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year — (Za eno leto) \$12.00

For Six Months — (Za šest mesecov) 7.00

For Three Months — (Za tri meseca) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

DR. NIKO ŽUPANIČ

Mnogi ameriški Slovenci se bodo še spominjali dr. Niko Županiča, ki je bil v času prve svetovne vojne v Ameriki kot propagator ideje jugoslovenskega edinstva. Zato bodo gotovo zanimanjem brali članek o njem, ki je bil objavljen za njegovo 80-letnico v reviji "Naši razgledi." Zato ga tukaj navajamo.

Niko Županič je glasnik dveh rodov slovenskega izobraženstva, ki je zorelo na prelomu XIX. v XX. stoletje; prvega narodnostnega, ki se ni več zadovoljeval z jezikovimi in upravnimi drobtinami Avstrije, temveč je načelno terjal združitev avstro-ogrskih Južnih Slovenov s Srbojo in Črno goro v eno državo, in drugega znanstvenega, ki se je s posebnimi študijami pripravljal za akademsko delo na zahtevani slovenski univerzi.

Družbena nasprotja, ki so postala očitna na koncu XIX. stoletja v Taaffejevih in Badenijevih parlamentarnih brodolomih, ki so na Slovenskem vodila zlasti do vse številnejšega izseljevanja, so živahnemu gimnaziju v Novem mestu in poznejšemu študentu zgodovine na dunajski univerzi pod vplivom literarne omike sicer jemala pregled nad domaćimi aktualnostmi, a mu odprla pogleda na področje kosovskih izročil z jugoslovenskim Piemontom, ki jih je Županič stvarno razširjal kot urednik kulturno-politične revije "Jug" in poročeval o razmerah na slovenskem Balkanu pod turško vlado. Svoje jugoslovensko razpoloženje je dokazal leta 1907 z rodoljubno in hkrati drzno preselitvijo v Beograd, kjer je postal muzejski kurstos, ki je z objavami v slovenskem tisku jasnili takrat še pogosto meglene nazore zlasti o vprašanjih v osrčju Balkana in z njimi postal neposredni obvezčevalec Slovencev, pa tudi Nemcev o balkanskih Slovanih. Zgodovinsko utemeljena in zemljepisno podprta poročila na primer o Makedoniji in Stari Srbiji predstavljajo prve slovenske študije o srednjem Balkanu in hkrati popularizacijo srbske državnosti. Ugled, ki si ga je Županič s svojimi poročili pridobil v srbskih vladnih krogih, mu je ob izbruhi prve svetovne vojne omogočil posredovanje za Slovence v tako imenovani Niški deklaraciji, ko je 7. decembra 1914 srbska narodna skupščina proglašila za srbski vojni cilj med drugim tudi osvoboditev Slovencev izpod Avstro-Ogrske. Skladno s tem ciljem je Županič kot eden od slovenskih predstavnikov v londonskem Jugoslovenskem odboru med prvo svetovno vojno propagiral osvoboditev Srbov, Hrvatov in Slovencev zlasti med ameriškimi Južnimi Slovani in po končani vojni sodeloval v etnografsko-geografski sekciiji jugoslovenske delegacije na mirovni konferenci v Parizu.

Po prvi svetovni vojni, ko so je Županič vrnili v Slovenijo, je zlasti pomembno njegovo znanstveno delo. Vzgojen v zgodovinski šoli K. Jirečka in zemljepisni E. Oberhummerja na Dunaju je razširil svojo strokovno izobrazbo z antropološkimi, arheološkimi in etnološkimi študiji ter postal z obravnавami najstarejših balkanskih prebivalcev slovenski predstavnik paleoetnologije in etnologije v znanstvenem sestavu, ki ga je gojila in razvijala dunajska antropološka družba. Izvirnost zastavljenih vprašanj, velika intuicija, širina obravnavanja ob pritegnitvi klasičnih virov, posluh in oku za kulturne usedline v pol-preteklem in sedanjem življenju Južnih Slovenov in vera v samega sebe so usposobile Županiča za obdelovanje zgodovinskih in zgodovinskih ledin, ki jih je zaoral od Kavkaza in Pontide do Helade in Bele krajne, kamor se je ponovno vrátil k razgledom iz novejše domače kulture.

Vrednost antropološko in demografsko poudarjenega zgodovinskega dela so mu priznale z imenovanjem za dopisnega člana Srbske akademije znanosti v Beogradu, Franco-sko antropološko društvo v Parizu ter Italijansko demografsko-sociološko društvo v Rimu, z imenovanjem za častnega člana na Matica srbska v Novem Sadu. Za Slovence posebno važna je Županičeva gradnja slovenske znanstvene etnografije, ki ji je postavil temeljne kamne z ustanovitvijo Etnografskega muzeja v Ljubljani (1921),

UREĐNIKOVA POŠTA

Problemi šol

Sistem clevelandskih javnih šol se nahaja v zagatah vseh vrst, kar je vsaj v neki meri posledica tega, ker se prebivalstvo seli iz enega dela mesta v druga. Ker ni stalnosti z ozirom na bivališče prebivalstva, je tudi nemogoče napraviti točne načrte, ki bi resnično odgovarjali. Tako so danes na primer gotova okrožja, kjer je preveč šolskih sob na razpolago, drugod zopet pa jih krvavo manjka. Zakaj pa se otroki iz okrožij, kjer sob manjka, ne bi poslalo v taka okrožja, kjer je sob preveč? Zato seveda, ker so razdalje prevečlike. Letos je premalo šolskih sob predvsem v okrožjih v sredini in pa na severovzhodnem koncu Cleveland-a.

VPRASANJE ŽIVLJENJA IN SMRTI

V državi New Jersey je 166 zdravnikov poslalo državni zborinci prošnjo, da naj se sprejme zakon, ki bi dopuščal, da se ne-ozdravljivo bolnim brez bolečin pomaga, da umrejo. S tem se hoče napraviti konec tako imenovanem "umorom iz usmiljenja," ki se mnogokrat pojavi na sodnih. Proti tej akciji pa je nastopila državna zveza zdravnikov, ki bo vložila protest proti uzakonitvi takega zakona.

NAJVČEVA TOVORNA LADJA ZGRAJENA

V Quincy, Massachusetts, je bila splovljena ladja za prevažanje petroleja, ki je največja ladja te vrste, ki je bila kdaj zgrajena v Ameriki. Ladja je 737 čevljev dolga in je last grškega parobrodnega magnata Stavrosa Niarchosa. Nosilnost ladje je 106,500 ton in prekaša s polovico vse ladje na svetu z izjemo dveh največjih britanskih, dveh največjih francoskih in pa ameriških potniške ladje "United States."

V isti ladji delnici se gradi še ena, samo za malenkost manjša ladja za prevažanje petroleja. Tudi to ladjo bo lastoval neki grški magnat z imenom Aristotel Onassis, ki je svak Niarchosa. V isti ladji delnici se gradi še ena, samo za malenkost manjša ladja za prevažanje petroleja. Tudi to ladjo bo lastoval neki grški magnat z imenom Aristotel Onassis, ki je svak Niarchosa.

V ITALIJI PEREJO ŠKANDAL

V Benetkah se je začela sodna razprava, ki je tudi velika politična senzacija, ker na začetku klopi sedi sin bivšega italijanskega zunanjega ministra, 35-letnega Piero Piccioni. Obtožen je, da je zakril smrt 21 letne lepotice Wilme Montesi, hčere preprostega rimskega taršarja, katere skoraj nago truplo je bilo najdeno na obali morja blizu Rima v aprilu leta 1953.

Smrt Wilme Montesi je bila politični in družbeni škandal prvega reda in je zamajal tudi italijansko vlado. Sodna razprava, ki se sedaj konča začela, sledi po dolgih preiskavah in zaslijanjih. Pričakuje se, da bo razprava trajala tri mesece.

Pierro Piccioni je Italijan kot skladatelj in kot dirigent jazz-banda. Poglavitna obtožba proti njemu se glasi, da je lepotico Montesi verjetno zlorabil in jo pustil na samotnem kraju, da bi skril svoje dejanje, s tem pa povzročil njen smrt.

Poleg Piccionija sedita kot glavna obtožena na zatožni klopi tudi bivši šef rimske policije Saviero Polito, star 75 let, in pa bogati zemljiški prekupčec.

Prvega slovenskega periodičnega zbornika etnoloških in etnografskih razprav "Etnologa" (1926-1941), prednika sedanega "Slov. etnografa" in s prvo stolico za etnologijo na ljubljanski univerzi (1940), kjer deluje osemdesetletni jubilant še danes.

Niko Županič je Beli Kranjec iz Gribelj ob Kolpi. Kot postava in človek je pravi Dinarec, poln možate volje in hudočnosti, ki združuje antropološke in duhovne lastnosti prebivalstva tostran in onstran Kolpe. Za osemdesetletnico mu želim, naj še dolgo možuje in znanstveno dela v korist slovenske etnografije in zadovoljstvo številnih tovarišev, učenc in učencev.

TO IN ONO O NAŠIH IN DRUGIH

Piše John M. Steblaj

Če hodiš ali se pelješ po glavni ulici Collinwooda, to je po Waterloo Rd., ki pelje od E. 152 St. pa do Nottingham Rd., oziroma do E. 185 St., hodiš mimo slovenskih trgovin, ki se vrstijo na obeh straneh vseskozi. Pa je onih, ki so pričeli trgovino in, kakor pravimo, oral le-dino, manj in manj. Smrt jih pobira in Waterloo Rd. izpreminja lice.

Če pričnemo na E. 152 St. predno zavijemo na Waterloo Rd. ugotovimo izgubo fotografa John Widgoja. Na Waterloo Rd. John Zupančič, ki počiva že nekaj let v hladni zemlji. Poleg poznani cvetličar Frank Jelerčič in njegov sin Rudolph, ki je moral umrieti v najlepši možki dobi. Izgubili smo kamnoseka Frank Kosiča, Frank Spenko, in

dolgo let nazaj John Mandel. Ko gremo naprej, pridemo do Kmetovih in do trgovskih prostorov, v katerih je vodil trgovino Anton Dolgan. Že 10 let je poteklo, odkar smo ga položili v hladni grob. Če cesto so bili Joseph Kunčič in njegova žena ter Krist Mandel. Tudi ti že počivajo tam na njivi smrti. Tako tudi Joseph Pozelnik, Jim Sepic, George Turek in njegova žena, John Zallar in njegova soprga, Louis Zupančič, Anton Gabunc in njegova žena, Valentin Plesec, Frank Mullec, Frank Birtič.

Vsi so odšli in Waterloo Rd. spreminja lice.

Pa gre vse naprej na Waterloo Rd. Jelerčičeve cvetličarne vodi sin Albert in to prav uspešno. Pred božičem se je nabralo toliko naročil, da je moral odpovedati večim, stalnim odjemalcem, za kar želi, da mu oprostijo. Ima pač le dve roki. Dalje Joe Dovgan, ki prodaja avtomobilne potreščine in druge stvari za hišo in dom. Pri Baragi pa točijo pristno rujno vince, isto dobite vse dobre v Slov. del. domu.

Košičev kamnoseško obrt vodi Mrs. Kosič in sin in ste lahko gotovi, da boste dobili umetniško izdelane nagrobne spomenike za svoje umrle drage. Kmetove in Dolganove prostore imajo drugi ljudje, pač pa vodi Al Dolgan gostilno na E. 152 St. in Saranci Rd. (Caboose Cafe). Mandelovi sinovi vodijo, eden lekarno, drugi trgovino z zelenino. Zalarjeva pekarija slavi po pecivu, ki ga lahko dobite. Kruh in žemlje so res posebnost. Pekarija je v rokah Zalarjevih otrok, ki so se z vso vremenu opriljeli dela, ki so ga prej vodili starši. Pozelnikove prostore vodi Mrs. Pozelnik in sin. Poleg gostilne, v kateri vladata vedno red in čistoča, imajo zadaj veliko, moderno kegljišče. Bivše Turke prostore imata sedaj Mr. in Mrs. Straus. Imata vedno na razpolago lepe sobe za v najem. Gabunčev poslopje še lastujejo otroci, in Pleččova gasolinska postaja je vedno v polnem obratu. Lastniki so Mrs. Plesec in njeni otroci.

Skoraj na koncu Waterloo Rd. pa se ustavite lahko pri Mr. in Mrs. Martin Kožar, ki vam bo postregla z dobrim vinom, ki okrepča človeka, in ga pozivi če se ga preveč ne naseka; ter Mr. Kos, ki je imel dolgo leti stroški, ki bodo potrebni za nov dolarjev. Hammarskjold meni, da naj bi se naložilo posebne pristojbine za vse ladje, ki bodo rabile prekop, in te pristojbine naj bi bile v veljavni, dokler ne bo zbran ves denar.

Nato dosmrtnih počitnicah se nahaja Mr. Matt Bajt, naš narodnik na East Park Drive. Dejaj je, da je prav lepo. Vstane kadar hoče in spat gre tudi kadar se mu poljubi. (Pa mora isti človek vroči, potem šele lahko vstane. Je prav tako?) Rad gre balincat v Slov. del. dom na Waterloo Rd., potem pride ves "truden" domov in ženica mu strče kar se da, ker je mož "delal" tako težko. Sicer bi pomagal ženki, a mu ne pusti, ker ona še ni v pokolu in neno delo ji gre od rok kakor že leta in leta.

Nihj sosed (tako je povedal Mr. Bajt) pa je čisto drugačen. Vse znese skupaj svoji boljši polovici. Gre v pekarijo in nese stručno visoko dvignjeno kakor bi nosil šop rož. Pa gre zopet v lekarno in kasneje v mesnicino in še kasneje v grocerijo, a prav nazadnje pa po pol galona mleka, nakar, ker je ves truden, leže za dobre pol ure k počitju. Ko se dobro odpočije, gre pa v Cafe; kaj tam pije? Menda močno turško kavo, ki ga kar zanaša ko gre zopet domov.

Jutri bo v Celov' semenj, tja ga bom peljala, al' ga bom zamenjala, al' ga bom prodala.

Prav poceni ga ne dam, težko sem ga dobila, raje ga domov peljam, še bolj ga bom ljubila.

Ce napravi trgovska podjetje "razprodajo" in zniža blagu cene za polovicico, so te ugodnosti deležni vseh — tudi starci odjemalcem in ne samo novi. To pravilo bi bilo prav, da bi se upoštevalo tudi ko se daje ugodnosti naročnikom časopisov.

Park Drive. Pogovor se je nanašal način o moji bolezni in Louis, ki se le kaj razume na razne znake bolezni, je ugotovil kaj je v resnici narobe z mojim želodcem in kaj povzroča kolagenje. Drugače pa izgleda sam svež in zarav, da le kaj. Tudi njegovi ženki se vrača zdravje. Ta kako ne, vsaj je ona stalno pod nadzorstvom svojega moža, ki res prav pridno študira kaj povzroča razne neprilkice, ki jih imamo sami s seboj.

Na drugem koncu East Park Drive, blizu Lake Shore Blvd., lastujeta veliko moderno hišo za dve družini Mr. in Mrs. Joseph Pretnar. Ko sem njemu omenil, da mu kar sije zdravje izobraza, je povedal, da mu je isto dejal eden njegovih prijateljev, nakar mu je Mr. Pretnar zaupal, da je napravil s sv. Petrom pogodbo za nadaljnih 25 let življenja. "Pa kje, oziroma kam se gre?" vpraša prijatelj. "E, kar na njegovem ofic pojdi, pa se bosta pomenili. Odprt je noč in dan," mu je Mr. Pretnar pojasnil.

Pa gre vse naprej na Waterloo Rd. Jelerčičeve cvetličarne vodi sin in ste lahko gotovi, da boste dobili umetniško izdelane nagrobne spomenike za svoje umrle drage. Kmetove in Dolganove prostore imajo drugi ljudje, pač pa vodi Al Dolgan gostilno na E. 152 St. in Saranci Rd. (Caboose Cafe). Mandelovi sinovi vodijo, eden lekarno, drugi trgovino z zelenino. Zalarjeva pekarija slavi po pecivu, ki ga lahko dobite. Kruh in žemlje so res posebnost. Pekarija je v rokah Zalarjevih otrok, ki so se z vso vremenu opriljeli dela, ki so ga prej vodili starši. Pozelnikove prostore vodi Mrs. Pozelnik in sin. Poleg gostilne, v kateri vladata vedno red in čistoča, imajo zadaj veliko, moderno kegljišče. Bivše Turke prostore imata sedaj Mr. in Mrs. Straus. Imata vedno na razpolago lepe sobe za v najem. Gabunčev poslopje še lastujejo otroci, in Pleččova gasolinska postaja je vedno v polnem obratu. Lastniki so Mrs. Plesec in njeni otroci.

Ko pa ni zdravo, da se človek usede in gleda v zrak. Treba je, da imaš nekaj, da se motiš. Ženi je le v napotje in Eppich se tudi skrbno čuva, da ni Franck v napotki, kar drugega itak ne, pravi. Kakor sem izvedel, rezila Tone konjičke, ki zadaj piskajo, za kratek čas in za pravajo — kakopak!

Leta nazaj, to je bilo v tistih časih ko nam je Hoover objavil po dva avta v garaži in dve piščki v peči,

IVAN LAH

Knjiga Spominov

(nadaljevanje)

"A sultan, sultan?" Hoteli so vedeti, s kom gredo Turki. Za vezniki Avstrije! Oči se jim svetijo divje, nekako po mače. A zdi se, da se dobro zavedajo, za kaj gre v tej vojni. Morebiti bolj nego mi, kulturni narod. Spomnil sem se na one Črno gorce, ki so ob začetku balkanske vojne prišli iz Amerike v Trst. Vračali so se domov, da bi branili Črno goro. Sedeli so v tržaškem pristanišču - revni in utrujeni in ljudje so se jim smejači. Bilo jim je nerazumljivo, kako more iti človek iz bogate Amerike reševat siromašno Črno goro, ker ga prav za prav nihče ne sili ... Kaj je bilo to, kar je gnoal Črno gorce domov? Ali razumemo to zavest dolžnosti? ... Kruha mu ni dala domovina, a prišel jo je reševat ...

Nekega večera me je pot zanesla na Poljansko cesto. Rekli so, da odhajajo Janezi. Res, kmalu se bo že zasišla godba. Sprejem nekaj mladine, nato bakljado. Sredi luči nosijo sliko Franca Jožefa, nato sledi neka zastava in za njem neki ljudje, potem šele oficirji in moštvo in množica na obeh straneh ulice. Stoj, kdo so tisti, ki nosijo parado tam spredaj? Aha, prav tisti so, ki so stali takrat na ranta na Dunajski cesti. Poznamo se! Čež vse mesto gre sprevod, da je bolj slavnostno, in oni skrbe za dinastično propagando, kajti na

ZAVAROVALNINA
na HIŠO BIZNES - AUTO -
ZIVLJENJE
Pomnite, da kakršnokoli zavarovalnino vi potrebujete, vam jo lahko preskrbijo
DANIEL STAKICH
815 EAST 185th STREET
poleg
St. Clair Savings & Loan Co.
tel. KE 1-1934

KOMBINACIJSKI VARIČI
Izkupeni v splošnem delu.
Podnevi. Plača od ure.
Morate znati angleščino.
EBERHARD MFG. CO.
2734 Tennyson Rd.

Parkwood Home Furnishings
7110 ST. CLAIR AVE.
ZAVESE, DRAPES, POSTELJNA PREGRINALA
Prvovrstno blago po pravilnih cenah
"Nači odjemalcu se vedno vrnejo"

"Oglasjajte v Enakopravnosti!"

EUCLID POULTRY
949 EAST 185th ST., KE 1-8187
Jerry Petkovsek, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd.
NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokos tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugađajo

gi stran. A jaz sem tu, se skrivam pred ljudmi in čakam na usodo. Ti, zvezda, tako lepa in jasna, kakor govori S. Gregorčič o naši zvezdi! Ali si ti tista zvezda? Zakaj me pozdravlja tako prijazno z višav? Ali mi je usojeno preživeti ta vihar in dočakati, da boš vedno jasno svetila nad našim domom?

A molče zvezdice jasne, odgovora ne dado ...

Res, a ti, kakor da bi govorila s svojim svetlim migljanjem. Verujem vate, verujem ...

Na kazinskem vrtu je živahno. Tam slave zmage, dan na dan. Nemci so na pohodu v Francijo. Na Pariz! Svet se jih boji. Svet strmi. Kaj so ruske zmage na vzhodu? Te so samo navidezne. Dunaj se pripravlja na obrambo, kakor pravijo. Morava pričakuje Kozakov. Rusi oblegajo Krakov in gredo v Kar-

pate. Nič ne de. Nemške zmage se množe. Rumunija še ni napovedala vojne. Italija je neutralna in skrbi za to, da dobimo živil.

Jesen prihaja. Vse se pripravlja na to, da bo vojna trajala čez zimo. Toda nihče ne more povediti, kdaj in kako se bo končala. Vojnih prerokov in umnih strategov je mnogo povsod. V vsaki hiši, v vsaki kavarni, na vseh bojiščih. A vsa prerokovanja in vsi strategi doživljajo razočaranja. Nihče ne ve povedati, kdaj bo konec. Eno je gotovo: konec pride in zmaga bo naša.

Neke nedelje se je pomikala po Ljubljani procesija. Procesija za zmago in mir. Zdela se mi je nepotrebna, kajti Bog je vsegaven in torej ve, čigava bo zmaga. Zaradi procesije svojega sklepa ne bo izpreminjal, kajti njegovi sklepi so neizprenemljivi. Ve pa tudi, kje sta resnica

in pravica ... Nemogoče je, da bi krivica zmagal.

Toda kaj sanjam? Jaz sem v ječi ...
Prvo noč v ječi ...
Svita se nov dan ...

Ljubljanski zapori.

Moja nadaljnja pot je šla od slej po vseh pravilih. Zjutraj je prišel g. Bergant in mi želel dobro jutro. Ponujal mi je za zajutrek prežgano juho s kruhom. Odklonil sem. Nato je prišel oni deček, ki je bil zaprt zaradi tatvine in lenobe, pomemat in pospravljal. Stražnik mi je rekel, da pridev gotovo že danes na sodišče. Res. Okoli enajstih so zaročili kluči in stražnik me je pozval, naj grem z njim. Odšla sva po hodniku do želznih vrat, ki vodijo v sodniške zapore. S seboj sem imel nekaj stvari, ki sem jih bil dobil popoldne za seboj in dvoje rdečih rož. Da, ti dve rdeči rož!

Prišel sem v oddelek, kjer pazniki sprejemajo jetnike. Pregledali so me, zapisali - in med tem se je pojabil direktor Rabitsch. "Kaj je s temi rožami?" je vprašal.

"Te hočem vzeti s seboj." Pogledal je policijsko polo. "Kaj, razžaljenje Veličanstva in rože, še tega se manjka!"

"Prosim, meni še ni nihče nicesar dokazal, to je laž, navadna denunciacija."

Okoli po klope je ležalo nekaj utrujenih vojakov, ki so imeli ponocni stražo: bili so mokri in zaspani.

"Naši vojaki na bojišču in tu rože marš!"

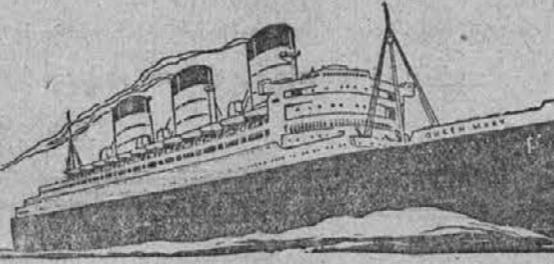
In je vrgel rože po tleh. Zabolelo me je to bolj nego vse, kar se je zgodilo z menoj, kajti rože so lepše in boljše od ljudi, so brez greha in krivčno je, maščevati se nad njimi! Direktor Rabitsch je nastopal po avstrijsko vojaško. Po poklicu!

Pobrali so mi zopet moje stvari, uro, prstan, denar, cigarete; samo knjige so mi pustili. Odšla sva s paznikom po nekih stopnicah, mimo vrste vrat do št. 9. To je bila ozkama celica, z visokim zamrežnim oknom, skozi katerega se je videlo na prazno dvorišče in proti hišam ob Trdinovi ulici. Ko so se vrata zaprla, sem pregledal mizo in stol, da bi našel kakšne sledove mojih prednikov. Bilo je precej imen. Kajti vključ temu, da jetniki ne smejo stalno imeti s seboj pisalnega orodja, vendar najde vsak kako stvar, da zaznamuje tu in tam svoje ime. Poleg imen se najdejo verzi, napisi, življenjepisi, razne misli in dekoracije, n. pr. srce, prebodenega s pušico, ali slabih porterti nepriljubljenih oseb.

(Dalje prihodnjic)

V JUGOSLAVIJO ... preko CHERBOURGA in PARIZA pomeni nepozabne dodatne počitnice na poti!

POTUJTE NA QUEEN ELIZABETH
ALI QUEEN MARY
zdaleka največji potniški
ladji na svetu, ki pljujeti vsaki
teden iz New Yorka

• Uživajte 5 krasnih dni na morju, BREZ DODATNIH STROŠKOV, z zabavo v prijetni družbi
• Obiščite spotoma Pariz
• V Cunardovi mednarodni kuhinji Vam bodo šla v slast Vaša priljubljena jugoslovanska jedila
• Znizane sezonske cene (do prihodnjega 31. marca). Kabinski razred od \$232.50. Turistični razred od \$177

DOBITE VAŠE DRAGE V AMERIKO!
Po govoru, prizorni poti — kupite jim Cunard karto v U. S. in prepustite Cunardu, da uredi vse ostalo.

CUNARD
Obiščite Vašega lokalnega polniškega zastopnika — uredil Vam bo vse potrebna za vožnjo do Vašega cilja.

ZELIMO KUPITI

hišo za eno ali dve družini, nahajajoča se izpod E. 55 St., v okrožju Superior-Payne Ave. Kdor ima za oddati, naj spoščo na urad tega lista.

HE 1-5311

RUDOLPH KNIFIC AGENCY
IV 1-7540 820 E. 185 St.
24 HOUR SERVICE
Complete Life, Auto & Fire Insurance.
Rates given over phone.
Our companies are rated A-plus.

Female Help Wanted

GIRL

For general office work in furniture store; hours, Mon., Thurs., Fri. 10 a.m. - 9 p.m., Tues. and Sat. till 6, Wed. till noon; knowledge of Polish language helpful but not necessary; good salary. Mr. Shaffer at

FURNITURE MART
7776 Broadway

HOUSEWORK

Experienced cook; no laundry or heavy cleaning; stay, room, bath, TV on 2d; 2 adults, high school student; \$45 week.
WY 1-4339

WANTED

elderly lady as companion for widow. This is a wonderful opportunity for someone who wants a congenial home rather than high wages. Inquire

MRS. B. E. BOREMAN
246 South Buckeye St., Wooster, O.

TYPIST

Do you like interesting variety? Work covers advertising, circulation and editorial. Ediphone and soundrecorder transcribing included. Experience desirable but not essential. Permanent 5 days, downtown, salary. Call Mrs. Skuderin

MA 1-8260

CLERK - TYPISTS

Girl for General Clerical. Accurate typing and some knowledge of shorthand required. 5 day — 3 1/2 hour week.

EN 1-5187
H. H. WHITE CO.
5225 Superior Ave.

MONARCH EQUIPMENT
5200 Euclid Ave. UT 1-7900

Help Wanted Male

SHEET METAL MEN WANTED

Must be thoroughly experienced

fabricating stainless steel food equipment, 44-hour week. Clean modern shop. ALSO GRINDER-POLISHER WANTED.

COLLINWOOD DRY CLEANING
15210 Seranac Rd. GL 1-4746

DELO DOBIJO MOŠKI

ELEKTRIČARI

Izkuljeni v napeljavi.

Dnevno delo. Plača od ure.

Morate znati angleščino.

EBERHARD MFG. CO.

2734 Tennyson Rd.

DELO DOBI

MOŠKI ZA RAZVAŽANJE
OBLEK.

Zglasite se pri

COLLINWOOD DRY CLEANING
15210 Seranac Rd.

GL 1-4746

DIEMAKERS IN TOOLMAKERS

(Morate biti Journeyman)

Dobre delovne razmere, zavarovalnina, hospitalizacija, penzija, visoka plača od ure poleg dodatka za življenske stroške.

Zglasite se v Employment Office

Odpri od 8. zj. do 5. pop.

od pondeljka do petka.

RE 2-8850

FISHER BODY

Cleveland tovarna

General Motors Corp.

E. 140th St. in Coit Rd.

Fixture and Tool Designer

Excellent position; about 10 years' experience; shop experience beneficial; pleasant surroundings; good chance for advancement; company benefits small, progressive Euclid manufacturer; age no barrier.

RE 2-8850

BORING MILL OPERATOR

HORIZONTAL

DO OWN SET UP

60-Hour Week — Day Work

Paid Holidays — Vacation

SEE MR. GEHRISCH

AMERICAN ROLLER DIE CORPORATION

29501 Clayton Avenue

WH 3-4100 Wickliffe, Ohio

Stenographer

High School Graduate

See Mr. Schabel

PITTSBURGH PLATE GLASS CO.

3849 HAMILTON AVE.

UT 1-1700

January Graduates

Start your business career with

a progressive company, offering

pleasant working conditions, good

pay and company-paid employee

benefits. Typists and stenographers

needed for interesting work in the

following departments: Sales, per-

sonnel and production control.

Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT

& FORGE CO.

970 EAST 64th STREET

The Stroh Brewery Co.

Detroit 26, Michigan

Kako so v Kjužetu hudiča izganjali

(nadaljevanje)

Dve ženski sta pripeljali okrog 20 let starega mladeniča. Bil je živčno bolan in se je branil iti v cerkev. Siloma so ga slednjiki spravili v zakristijo. Tudi iz tega mladeniča so izgnali hudiča. Duhovnik je molil nad mladeničem, da mu je steklenico blagoslovljene vode, svetih podobic in rožni venec. Navzoče ženske so silile bolnika, da je poljubil te stvari, v usta pa so mu vlivale blagoslovljene vode. Hudič, ki je obsedel mladeniča, je moral biti krotak, zakač bolnik se je kmalu pomiril in je poljubil križ. Romarji pa so bili vsi navdušeni in takoj raznesli novico, da je že spet en hudič panan.

Duhovčina se je udejstvovala le v redkih primerih. Ponajveč so opravljali ta posel najeti izganjalci, zlasti ženske. Neki romar je kljal voditelja procesije na pomoč.

—Kaj je?

—Pridite pomagat, moja sestra je obsedena in noče iti v cerkev!

Starec je šel v cerkev, prinesel križ in se z njim postavil pred obsedenko. Na prvi mah je bilo videti, da je ženska umobolna. Izganjalec hudiča je začel ves divji mahati s križem nad njeno glavo, kakor bi jo hotel udariti. Ženska pa se je prestrašila in je začela vptiti. Toda mahanje s križem se je nadaljevalo, dokler se ni ženska umirila in ni končno poljubila križa. Ko so jo nehal strahovati, je šla nazadnje tudi v cerkev. Tudi v tem primeru so bili vsi trdno uverjeni, da je bil hudič panan! Izganjalec je med svojim poslom govoril razne nerazumljive besede, kar se je video ljudstvu neznanico imenitno. Hudič je šel iz ženske, izganjalec pa je dobil za svoje delo 10 kron.

9 novih hiš

"ranch" tipa v Euclidu, v okolici Chardon Hill, je naprodaj. Nekateri imajo priključene garaže; klet. Izberite si barvo po okusu. Lota 51x135 in več.

Za podrobnosti se obrnite na

STREKAL REALTY
405 East 200th Street
IV-1-1100

POZOR!
LETNA SEJA
LASTNIKOV CERTIFIKATOV
SLOV. NAR. DOMA
na 5050 Stanley Avenue v Maple Heights, Ohio
SE JE PREMINILA NA

nedeljo, 3. februarja 1957

ob 1. uri popoldne

Volilo se bo direktorje za prihodnje leto in ukrepal o zadevah, ki bodo prišle na dnevni red. Vabi se vse lastnike certifikatov, da se gotovo udeleže.

FRANK S. LEGAN ml., tajnik

VABILO NA
FORMALNO OTVORITEV
EMBASSY LIQUOR LOUNGE
Erie St., Willoughby, Ohio

v soboto, 26. januarja

Serviralo se bo vsakovrstno pižačo in okusen prigrizek.

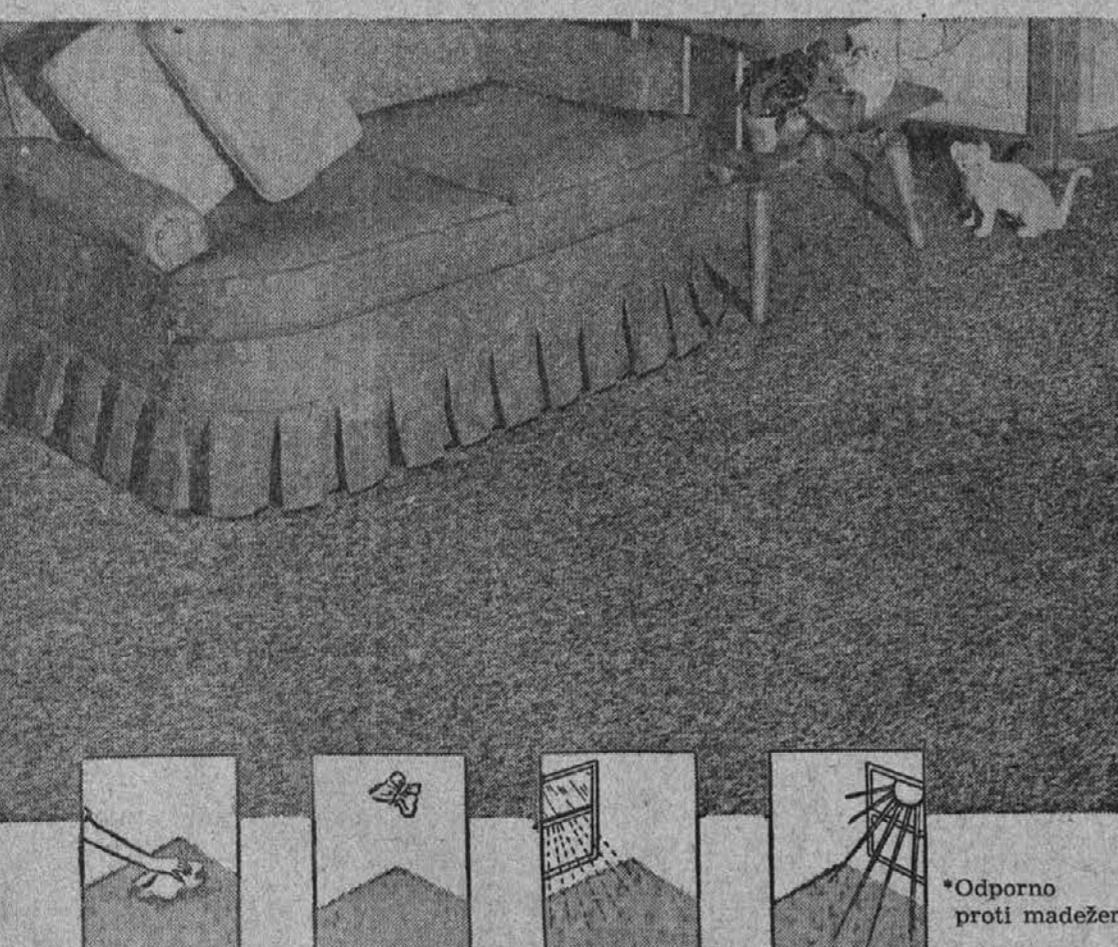
Igrala bo fina godba.

Priporočamo se prijateljem in znancem v obisk.

TONY in JENNIE PRIMC,
STEVE in JEAN LOKAR, lastniki

Društvo
LOŽKA DOLINA

PRIREDI

Letno veselico

• Odporno proti madežem

Ljudje in kobilice

Predlani in v začetku prošlega leta praktično ni bilo napadov kobilic, v začetku oktobra pa so se pojavili veliki roji v vrsti Komur so vlivali to zdravilo v usta, ta je pač moral izpljuvati poštenega hudiča.

Takole je pripovedoval in mژeval stari Kožuh o svojem romanju v Kjužetu, o obsedencih in pananju hudiča. In je še pris stal: "Ko sem gledal, kako izganjajo hudiča in obsedencev, sem pri tem vlekel svojo pipico. Naši Poljančani pa so mi rekli: "Daj no, daj, Kožuh! Vzemti fajfo iz ust!" Pa sem jih odvrnil: "Ni šment, da bi mi hudič zlezlo skozi vivček v usta!"

Rudolf Dostal
Ljubljana, Gestričova 8.

je, da se navadna kobilica z našim travnikom spreminja v tako imenovane potujoče kobilice, medtem ko so poprej menili, da gre za posebno vrsto. Še vedno pa ni znano, zakaj se kobilice zato seliti, strokovnjaki pa so ugotovili žarišča, kjer se zbirajo roji kobilic.

Dr. Uravov je prvi dokazal, da so navadne kobilice in pa one, ki napadajo v rojih, različne inačice iste živalske vrste. Znanstveniki so začeli proučevati vprašanja, zakaj se kobilice zbirajo v rojih, ki požro vse, na kar nateito. Za sedaj natančne ugotovitve še niso znane, dobro pa vedo, kje se zbirajo ti velikanski roji kobilic; to je velikega pomena za obrambo pred njimi.

Tako imenovane potujoče kobilice so znatno večje od navadnih, pa tudi krila imajo bolje razvita. Nekateri znanstveniki domnevajo, da vplivajo na rast kobilic sončne pege, drugi prisujejo to preobrazbo zemeljskemu magnetizmu, zadnje čase pa je čedalje več naravoslovcev, ki menijo, da začno te žuželke iz neznanih vzrokov ob določenem času proizvajati znatno več hormonov kakor sicer. Vse to so seveda domneve.

Največ uspehov so dosegli do slej pri ugotavljanju krajev, kjer doživljajo kobilice omenjeno spremembo. Na področjih "rojnjaja" začno navadne kobilice od lagati množico jajčec, iz katerih se kmalu razvijejo buhe in nato mlade kobilice. Ker jih je mnogo skupaj, jim kmalu zmanjka trave in sploh hrane, zato se v rojih odpravijo drugam. Na svoji poti uničijo vse, kar je zeleno.

Ker so kraji, kjer roje te kobilice, že dobro znani, uničujejo legla s petrolejem, kavštino sodi do z aldrinom, novim sredstvom za uničevanje mrčesa.

V tem delu so dosegli velike uspehe, nekaj "rojnic" pa je v

S KOLESOM PO SVETU

—Miha, si bral o trgovskem pomočniku iz Kranja, ki je s kolesom obredel že sedem držav, pa je za te rajše sam po dva jurja na mesec dajal na stran —?

—Saj sem mu že pisal, kdo mu zastonj izdaja potne liste in vizume . . .

CHICAGO, ILL.

FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING

CALL DEarborn 2-3179

REAL ESTATE

Outstanding BRICK BUNGALOWS Reasonably priced. 351 W. 101st. New boiler, hot water heat, 2 car garage. Also 9921 Lowe Ave., side drive, 2 car garage. Do not disturb occupants. Call SOUTH Shore 8-4347 for appointments

FEMALE HELP WANTED

EXCELLENT OPPORTUNITY Immediate openings BOOKKEEPING

MACHINE OPERATORS

Experienced. — Interesting varied work — General office — Detail Hours 8:30 to 5. 5 day week. Good starting salary. 4501 W. Addison St. Call for appointment Kildare 5-7211

HELP WANTED MALE

DESIGNERS LAYOUT DRAFTSMEN DETAILERS

Experience Necessary Fine Working Conditions Usual Fringe Benefits Salary Commensurate with Ability Apply in Person Write or Wire Employment Office

CLARK EQUIPMENT CO. 24th and LAFAYETTE BATTLE CREEK, MICHIGAN

— IGRA —
Johnny Vadnal orkester
VSTOPNINA \$1.00

LETNA SEJA LASTNIKOV CERTIFIKATOV

Slovenskega narodnega doma št. 2

na 3563 EAST 80th STREET

se vrši

v NEDELJO, 27. JANUARJA 1957

ob 2. uri popoldne

v svrhu izvolitve direktorja za prihodnje leto in reševanje vseh zadev, ki pridejo na dnevni red na dotednji letni seji.

JOHN F. WINTER, tajnik

URADNO NAZNANILO

ČLANOM IN DRUŠTVOM ČLANOM

KORPORACIJE

Slovenski delavski dom

15335 Waterloo Road

CLEVELAND 10, OHIO

Redna letna seja korporacije S.D.D.

se vrši v

nedeljo, dne 27. januarja

v spodnji dvorani

Pričetek ob 1. uri popoldne

Za direktorij SDD

VINCENT COFF, tajnik

MILLINERY SHOP

Established 20 years on busy thoroughfare.

S.W. side. Serving select clientele.

Exclusive manufacturer's lines. Large shop recently remodeled. Owner retiring.

Call — BISHOP 7-5850

RAdcliffe 3-6173

MODERN SHOE REPAIR SHOP

in Cicero. Steam heated living quarters. Modern store fully equipped. By owner. Will sacrifice for quick sale. Call at 2134 S. 60th Ct., or phone

OLympic 6-0407

Mi damo in izmenjavamo Eagle znamke!

the MAY co's BASEMENT store

Aktualno 5.95 V SOLUCIJI BARVANO* RAYON

Boucle TWEED Broadloom

9, 12 ali 15 čev. široke

3.99
kvad.
jarra

Preobrnili smo vse trge, da bi našli trpežne broadloom tweed preproge fine kakovosti, ki bi se prodajale po ceni, katera bi odgovarjala najbolj zmernemu budžetu . . . in našli smo jih. Sedaj, še enkrat, vam lahko nudimo to trpežno, v soluciji barvano* broadloom preprogo po ceni, ki vas bo presenetila. Preproga, ki bo oblepšala vaš dom in dala dolgotrajno nošo. Kupite za vložitev od stene do stene ali pa zrežite v manjše kose kot jih želite.

Poslužite se kupovanja na obroke . . . NOBENEGA PREDVPLAČILA

The May Co.'s Basement oddelek s preprogami